

24. November

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt det kan være rigtigt, at det offentligt ejede aktieselskab Royal Greenland A/S benytter sig af konkurrenceklausuler, når selskabet afhænder bygdeproduktionsanlæg, selskabet ikke selv ønsker at drive, til private og nystartede virksomheder.

(Medlem af Inatsisartut Jens Immanuelson, Siumut)

Indledningsvis skal vi fra Siumut, takke Inatsisartut medlem Jens Immanuelson, Siumut, for hans forslag til forespørgselsdebat.

Jeg kan se, at der er mange velkendte temaer i hans forslag til debat, idet der bl.a. her er medtaget emner, som vort lands produktionsforhold og indhandlingsmuligheder og endelig problematikken omkring det selvstyrejede selskab, der tildels fravælger produktionsenheder de ikke selv ønsker at drive, og som de lokale, der enten overtager eller køber disse, får problemer med i form af konkurrenceklausuler, der fastsættes af sælger.

Med udgangspunkt i spørgsmålet til debatten, så handler det centrale punkt her om, at når den offentligt ejede koncern Royal Greenland A/S, sælger ud af de produktionsenheder, som efter deres eget udsagn ikke kan betale sig og derfor er lukket ned, så spænder koncernen efterfølgende bare ben for de lokale, der ønsker, at overtage eller købe disse enheder ved, at skabe problemer ved indgåelsen af salgskontrakten, hvilket der er meget utilfredshed med.

Erfaringerne viser, at kontrakterne eller købsaftalerne ligeledes indeholder klausuler, som hindrer de der overtager produktionsenhederne i frit, at kunne handle udadtil med deres produkter, hvorefter det får den kedelige konsekvens, at produkterne ikke får den reelle pris, hvilket er umuligt, at hamle op imod og konkurrere med og blot kan medføre betalingsstandsning og konkurs i sidste ende.

Der er ingen levende sjæl, der kan drive en produktionsenhed ud fra disse mange udfordringer; først skal fiskeren betales, medarbejderne på fabrikken skal have deres løn, der skal betales for lys, varme og el, ligesom selve bygningerne også skal afdrages, hvis der er optaget lån heri.

Hvis det skulle lykkes at overvinde disse uovervindelige problemer, så vil den endelige konsekvens blive, at virksomheden efter en meget kort periode, vil blive ude af stand til, at betale sine fordringer og sådanne metoder må desværre betragtes, som nogle af de værste eksempler på den måde som samfundet drives på i dag.

Såfremt man kunne komme udover denne uheldige ordning, så vil det medføre, at de nye ejere kommer til, at få succes med deres produktionsvirksomhed, det vil betyde, at medarbejderne får mere stabile og måske varige arbejdspladser og ikke mindst vil fiskerne langt om længe få en garanti for, at få etableret de indhandlingsmuligheder, som de har så hårdt brug for.

Med disse korte bemærkninger, skal vi fra Siumut, støtte fuldt ud op omkring forslaget til Inatsisartut udtalelsen.

Nikolaj Jeremiassen

Siumut.